

Doktoriõppe arendamise ühised põhimõtted

Ülikoolid:

1. arendavad doktoriõpet, et toetada doktorikraadiga spetsialistide karjääri era- ja avalikus sektoris, kujundades riigiasutuste ja ettevõtjate arusaama doktoriõppest kui juhendamisel tehtavast teadus-, loome- ja arendustööst, doktorandist kui alustavast teadus- ja arendustöötajast ning doktorikraadiga töötajast kui tippspetsialistist, kelle panus aitab tõsta nii era- kui ka avaliku sektori uuendusvõimekust;
2. kavandavad muudatusi doktoriõppe korralduses nii, et valdav osa Eesti doktorantidest töötaks nooremteaduri ametikohal või teeks koostöölepingu alusel teadus- ja arendustööd era- või avaliku sektori asutuse jaoks;
3. töötavad selle nimel, et riik suurendaks senist doktoranditoetusteks mõeldud eelarvet ja võimaldaks sellest maksta nooremteaduri ametikohal töötavale doktorandile vähemalt Eesti keskmise töötasu;
4. jätkavad doktorikoolide koostööd pärast tõukefondide perioodi lõppu, töötades välja sobiliku rahastamismudeli ja põhimõtted, mis aitavad lõimida ühistegevused senise projektipõhise korralduse asemel doktoriõppe põhiprotsessi;
5. uuendavad doktoritööde nõudeid, võttes arvesse valdkondlikke erisusi ja julgustades doktorante mahuliste eesmärkide asemel publitseerima mõjukamates teadusajakirjades ja -kirjastustes. See lepe väljendab ülikoolide head tahet sõnastada ühiselt doktoritööde miinimumnõuded.

Dokoritööde miinimumnõuded

6. Doktoritöö on iseseisev uurimus, milles on esitatud konkreetse teadus- või eluvaldkonna olulise probleemi argumenteeritud originaalne lahendus. Loomeeriala doktoritöö osa võib olla valdkonda arendav loometöö.
7. Doktoritöö on vormistatud kas
 - 7.1. teaduspublikatsioonide põhjal,
 - 7.2. monograafiana või
 - 7.3. loomeuurimusena.
8. Teaduspublikatsioonide põhjal vormistatud doktoritöö koosneb üldjuhul kolmest teaduspublikatsioonist ja neid ühtseks tervikuks siduvast kokkuvõttest.
9. Teaduspublikatsioonina arvestatakse artikleid, mis ilmuvad andmebaasides Web of Science ja Scopus indekseeritud ajakirjades või teistes eelretsenseeritavates eriala juhtivates teadusajakirjades või kogumikes, millel on rahvusvaheline kolleegium ja levik ning mis on indekseeritud rahvusvahelistes andmebaasides ja avatud kaastöödele.
10. Soodustamiseks arendustegevust ning loome- ja teadustegevuse lõimimist doktoriõppes, võib osa teaduspublikatsioonide asendada kas
 - 10.1. patentide või patenditaotlustega (sh otsingu teinud patendiameti positiivse kirjaliku arvamusega leiutise patentsuse kohta);
 - 10.2. muude rakenduslike lahenduste (nt insener-tehniline või tarkvaralahendus) või loometöödega (nt avalik linastus, etendus, näitus või muu rahvusvahelisele publikule avatud esitus), mida on retsenseerinud kaks ülikooli valitud sõltumatut rahvusvaheliselt tunnustatud eksperti.
11. Publitseerimise nõuetes ja doktoritöö osades võib ülikool teha kaalutletud erisusi, sh:
 - 11.1. lubada doktoritöö kaitsmisele ka siis, kui vähemalt kahel artiklil on olemas ametlik kinnitus selle kohta, et need on avaldamiseks vastu võetud, ja kolmanda on eelretsenseerinud rahvusvahelise juhtiva teadusajakirja või kogumiku toimetuse või kaks ülikooli valitud sõltumatut rahvusvaheliselt tunnustatud teadlast;

- 11.2. lubada kaalutletud otsuse korras doktoritöö kaitsmisele väiksema arvu teaduspublikatsioonidega, kui doktorandi avaldatud artikkel on kaitsmisele lubamist otsustava kogu hinnangul rahvusvaheliselt silmapaistval tasemel.
12. Monograafiana vormistatud doktoritöö antakse välja rahvusvaheliselt tunnustatud kirjastuses või avaldatakse ülikooli väitekirjade seerias. Viimasel juhul on lisaks nõutav üks artikkel, mis on avaldatud või saanud rahvusvahelise juhtiva teadusajakirja või kogumiku toimetusele kinnituse selle kohta, et on avaldamiseks vastu võetud.
13. Loomeuurimuslik doktoritöö koosneb ühest ulatuslikust loomeprojektist või -projektide sarjast, mille tulemusi esitletakse avalikult, ning nendega seotud uurimuslikust tekstist. Loomeuurimuslikku tööd eelretsenseerivad kaks ülikooli valitud sõltumatut rahvusvaheliselt tunnustatud eksperti.
14. Doktoritöö sisaldab töö eesmärkide, uurimismeetodite ja tulemuste kokkuvõtet, mis on muukeelse doktoritöö puhul eestikeelne ja eestikeelse töö puhul üldjuhul ingliskeelne (põhjendatud juhul muus erialale olulises keeles).
15. Doktoritöö põhitunnusteks on avalik kaitsmine ja tulemuste avaldamine, kuid doktoritöö teemaga seotud lepingute tingimuste tõttu võib doktoritöö kaitsmise kuulutada kinniseks ja piirata doktoritöö avaldamist.

Doktoritööde nõuete täitmise tagamine ja koostöö kvaliteedi kindlustamisel

Ülikoolid:

16. tagavad oma sisemiste kvaliteedi kindlustamise protsessidega, et doktoritöödele esitatud nõuded täidetakse, sh hinnatakse doktorandi iseseisva teadustöö panust;
17. teevad ühiste doktorikoolide kaudu koostööd, et luua eeldused nõuete täitmiseks, sh:
- 17.1. tihendavad valdkonnapõhist koostööd ja parandavad teabevahetust doktoritööde kaitsmise kohta;
- 17.2. soosivad kaasjuhendamist, et toetada koostööd era- ja avaliku sektoriga, alustavate juhendajate ja teiste kolleegidega;
- 17.3. teevad koostööd juhendamisoskuste arendamisel;
- 17.4. tunnevad huvi doktorandi ühest ülikoolist teise liikumise põhjuste vastu ning tagavad, et doktoritöö kaitsmisel märgitakse ära varasema juhendamise ja teadustöö roll.
18. Ootavad ühistelt doktorikoolidelt kvaliteedilepet puudutavate probleemsete juhtumite arutamist ja hinnangu andmist, moodustades vajaduse korral selleks komisjoni.

Allkirjastanud digitaalselt:

Ivari Ilja
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Jaak Aaviksoo
Tallinna Tehnikaülikool

Mart Kalm
Eesti Kunstiakadeemia

Mait Klaassen
Eesti Maaülikool

Toomas Asser
Tartu Ülikool

Arno Almann
Estonian Business School

Tiit Land
Tallinna Ülikool